

Hensyn til og sørge for, medens derimod Præsterne netop i den Maade, hvorpaa de tidligere have haft deres Indtægter, have haft en naturligt og rig Leilighed til at imødekomme adskillige Duffer og Krav, — selv om det kun er skeet ved Smaahjælp — fra forskjellige Sider, hvilket vilde falde bort, naar de kom ind under en anden Stilling. De forskjellige Meninger staae altsaa her pro og contra. Hertil kommer endelig, at naar man skulde til at bestemme disse Lønningers Størrelse, fremtræder der en overordentlig stor Uansættelighed, og her kommer da netop det frem, som jeg kan sige er Hovedkarakteren i dette Lovforslag, nemlig at det siger: Lader os gaae saa vidt frem, som vi uden stor Uansættelighed kunne naae, men lader os ikke komme ind paa Noget, som stiller sig saa overordentlig tvivlsomt, og hvor det ialfsald vilde være forbundet med den største Uansættelighed at bringe Meningerne til nogenlunde at samles og klares, selv om en enkelt Ting som f. Ex. dette Punkt, og hvor det vil være endnu mere vanskeligt at bringe det dertil, at man opnaaede en saadan almindelig Erfkjendelse, som kunde føre til, at det blev til Lov. Det synes mig virkelig, at vi paa en Maade her have et advarende Exempel. I over 10 Aar have vi jo behandlet denne Sag; den er kommen frem i Lovforslag, og kommen frem med Opbydelse af store Anstrængelser og store Kræfter for at føre den igjennem, endog fra den Ministers Side, som først bragte den frem. Men hvad er der kommet ud deraf? I disse 10 Aar er Tilstanden alligevel bleven ganske, som den var, og det har ikke ledet til mere end en bestandig Gjentagelse, saa at sige, af det Samme, nemlig en 1ste Behandling af Sagen, som aldrig engang er naaet til 2den Behandling. Det synes mig derfor nok, at der nu kunde være Opfordring til at søge at komme idetmindste noget frem, og det synes mig ogsaa, at der i det foreliggende Lovforslag er et tilstrækkeligt Grundlag til, at man maa kunne sige, at denne noget længere Gaar frem paa Banen sandsynligvis vilde lettes noget, naar man ikke, blot fordi man vil naae et Slags Endemaal, hvorom dog Mange have meget forskellige Meninger, absolut vil have det

Samme ført igjennem, som har vist sig saa vanskeligt tidligere, og som efter Sagens Natur maa frembyde store Uansætteligheder. Dette Forslag bringer dog Sagen et stort og betydeligt Skridt fremad; det er et Skridt, som ganske vist, hvad der ogsaa blev nævnt for, ingenlunde forhindrer fra senere at komme til hiint Maal, og et Skridt, som endelig frembyder en god Leilighed til, hvad man dog meest trænger til, nemlig at faae praktisk Erfaring og Prøver i denne Sag. Lader os dog ikke bilde os ind, at her er saa overordentlig store Ting at gjøre, at vi, naar vi tage en saadan Beslutning, derved med Et forvandle den nuværende Tilstand for Præsterne. Dette vide vi jo meget godt ikke er Tilfældet. Det vil kun kunne virke paa de enkelte Kald, som successive blive vacante, og disse Forandringer ville derfor kun indtræde successive gjennem en lang Mærkelse. I denne Tid vil man kunne komme til at gjøre Prover og indhente Erfaringer i saa Henseende, og herved vil der gives Leilighed til, at en Revision — selv om det ikke udtrykkelig fores til Loven, at den inden en vis Tid skal underkastes en saadan — vil kunne finde Sted, og der vil være Opfordring dertil, hvis Omstændighederne tale derfor. Det forekommer mig derfor, at det, som her maa siges at være Hovedpunktet, selv naar man absolut vil have det bragt dertil, at Præsterne stilles aldeles som andre Embedsmænd med faste Lønninger, og at alt Muligt drages ind i Statskassen, dog virkelig ikke burde være en afgjørende Anstødssteen for deres Bedkommende, som ønske at naae dette Maal. Men jeg skal derhos bemærke, at saaledes som Lovforslaget her ordner Sagen alene med Hensyn til Lønningsforholdene, vil det ganske vist allerede udøve en meget væsentlig Betydning derved, at disse mange store og for store Embeder ophøre at eksistere, hvilket jeg anseer for et meget væsentligt Gode, og at der bringes frem en Klasse Embeder, der betragtes som de øverste, og som efter min Mening ikke i det foreliggende Forslag ere stillede upassende med Hensyn til Lønningen — dette er jo iøvrigt Noget, som man under alle Omstændigheder kan underkaste en nærmere Drøftelse. Endelig opnaaes der derved den Fordeel, at man da kan naae til,